

BULGARA ESPERANTISTO

Organo de Bulgara esperantista asocio

Rekomendita de la Ministerio de publika instruado per cirkulero № 1870 de 27. I. 1922.

Jarabono: 20 bulgaraj levoj, 1 svisa franko, 4 respondkuponoj aŭ egalvaloro.

Anonctarifo: 1 kv. cm. — 1 levon;

korespondo: 1 vorto — 1 levon. Por fremdlando — duoble.

Adreso: str. Alabin, 50, SOFIA, Bulgario.

Jaro XVII

Novembro-Decembero 1935

№ 3-4

Al novaj triumfoj

Efektiviĝis unu revo de la sofiaj kaj de la bulgaraj esperantistoj.

En la centro de la bulgara ĉefurbo estas unu konstanta nesto de la esperantismo. La esperantistoj havas jam sian propran hejmon.

Unu anguleto en la vasta Esperantujo. Modesta, sed tamen nia Samideano, kiu venos el la provinco aŭ el fremdlando, tie ĉi serĉos kaj trovos la esperantistan vivon de la ĉefurbo.

Nun ni jam havas la centron, kie ekbolos la nova forto de la bulgara esperanto-movado.

En la koro de ĉiu samideano nur ĝojon povas naski la nova fakto — la efektivigo de la esperanto-domo. Ĝojo brilis sur ĉiuj vizaĝoj dimanĉe, la 22-an de decembro, kiam oni inaŭguris la domon. Oni sentas jam stimulon al nova laboro, novaj venkoj, nova triumfo.

Kaj kiu donis tiun ĉi puŝon al la movado?

La nova hejmo estas reala esprimo de la profunda amo al Esperanto de nia mortinta samideanino Smaragda Noĵarova. Per la sumo, lasita de ŝi testamente, ni povis atingi la longjaran revon.

Ĉe la inaŭguro de la domo kunvenis neatendite multaj gesamideanoj. Plej parte junaj homoj. Esperiga fakto.

Post sia morto, per la nobla gesto, samideanino Noĵarova povis kunvenigi tiom da esperantistoj por komuna laboro, kiom ŝi dumvive certe ne povis kolekti.

Sed restas ankoraŭ io farota de ni. La heredita sumo ne sufiĉis plene, por



Ekstera vido de la konstruaĵo, en kiu troviĝas nia propra esperanto-hejmo

Atentu pri nia nova adreso!

Bulgara esperantista asocio

bondeziras al siaj membroj kaj abonantoj de „Bulgara esperantisto“

feliĉan novjaron

Karaj samideanoj, al laboro, por ke tiu ĉi jaro alportu al ni la deziritan triumfon!

Ne forgesu ankaŭ sendi tuj monhelpon — vian novjaran donacon por nia esperanta domo!

pagi la aĉetitan apartamenton. Restas ankoraŭ unu ŝuldo de ĉirkaŭ 20,000 lv.

La ŝuldata sumo ne estas granda. Ni — la esperantistoj — devas ĝin kolekti kaj ni ĝin kolektos!

Sufiĉe estos, se nur cent personoj donos po 200 levoj. Kaj ni esperas, ni scias, ke ne nur cent, sed kelkaj centoj da samideanoj etendos helpe la manon kaj donos malavare sian obolon por la nobla celo. Ni ne lasos la novan domon de Esperanto esti minacata!

Ŝmaragda Noĵarova donis al ni brilan

ekzemplon. Ni sekvu ĝin!

Samideanoj!

Venis la momento streĉi niajn fortojn kaj montri, ke Esperanto ankoraŭ vivas, ke la esperantistoj ankoraŭ laboras.

Ne atendu plurajn invitojn: sendu senprokraste vian helpon, por ke ni finpagu la esperanto-domon en Sofio.

Tiu ĉi monkolekto signu la komencon de nova ekflamo de nia movado.

Antaŭen!

Ada



La ĉeestintoj post la malfermo de nia esperanto-domo

La fotografajo estas farita antaŭ la enirejo de nia domo



SMARAGDA NOJAROVA

Naskiĝis en Plovdiv dum 1880. j. Ŝiaj gepatroj estis malriĉaj. Kun grandaj malfacilaĵoj kaj penoj ŝi finis gimnazion kaj post tio ŝi fariĝis instruistino en Asenovgrad, Topolovgrad kaj Burgas. Inter siaj gekolegoj ŝi ĝuis tre bonan reputacion kaj impresis per sia modesteco kaj resonemo. Ŝi ĉiam helpis la bezonantojn kaj ŝia boneco kaj bela animo gajnis la korojn de ĉiuj sofiaj samideanoj.

Samtempe ŝi zorgis materiale pri siaj gefratoj kaj pri ilia progresigo.

Per granda ŝparado ŝi kolektis iom da mono kaj per tiu malgranda riĉaĵo ŝi forveturis al Kiev (Ruslando) por studi dentmedicinon.

Kiel kuracistino ŝi neniam ĉesis zorgi pri siaj parencoj kaj pri la malriĉuloj.

La kara mortintino estis fervora esperantistino kaj longjara sekretariino de la Esperantista s-to en Sofia. Post sia morto (9. IX. 1932.) la mortintino lasis testamente 100,000 levojn al la Esperantista s-to en Sofia. Dank'al ĝi hodiaŭ la bulgaraj esperantistoj ĝuas sian propran hejmon.

Ŝi postlasis bonajn kaj neforgeseblajn memorojn inter la samideanaro, kiu eterne kun danko rememoros pri ŝi.

Kain Tera

Velkintaj floroj

Velkintaj floroj en aŭtun' malfrua
plenigas koron mian je dolor',
kaj via kant' humila kaj senbrua
ekflustras kiel kant' tra plor'.

Kreskinte en malĝojo kaj mizero,
sopiras vi ĉiame al la sun'.
Sed vidis vi neniam ĝin sur tero —
neniam povis spiri en la lum'.

Severa ĝardenisto vin kondamnis
velkadi senespere ĝis la mort'
kaj jezuite ruze li proklamis:
„De Dio destinita tia sort'“.

Superverŝadis vin venenaj akvoj,
sufoka vento vin renversis teren.
Kaj jen, vi kuŝas senanime mortaj,
vi kiuj staris forte kaj fiere.

Trapasis vi senbrue, en silento —
neniu eble pri vi rememoros —
pri vi — jam sterko por la nova gento.
kiu vigle super vi ekfloros.

Velkintaj floroj en aŭtun' malfrua
plenigas koron mian je dolor',
kaj via kant' humila kaj senbrua
ekflustras kiel kant' tra plor'.

Venelin Ivanov

Neĝeroj

Sola kaj malĝoja vagas mi tra la parko.
Sub miaj piedoj susuras falintaj flavaj
folioj.

La branĉetoj suprenstaras nudaj
La ĉielo malalte pendas. Nebulo min
ĉirkaŭas.

Malgrandaj etaj neĝeroj kovras min
tutan.

Mi marŝas kun klinita kapo. Marŝas
mi kaj pensas, ke ree vintro venas.

Subite antaŭ mia nebulita rigardo
trapasas malgranda blanka neĝero. Mi
haltas kaj ekrigardas.

Unu post alia venas neĝeroj. Multaj.
Ili turniĝas kaj kiel malgrandaj papi-
lioŝoj surflugas la teron kaj rapide fandiĝas.

Jen, tiuj neĝeroj renaskas en mia animo la memoron pri tiu tago, en kiu mia unua amatino donacis al mi unuan kison. . .

Tiam ankaŭ estis griza aŭtuna tago.

Ambaŭ kun klinigitaj kapoj vinditaj en siaj vestoj, silente ni marŝis tra la kampo.

La ĉielo kovrita de nebulo pendis malalte super ni.

Ni marŝis . . . ĉiu kun sia penso. Estis malgaje . . . Fine ni haltis. Ni staras unu apud alia. Ŝia brusto estis ornamita per palflava krizantemo.

Du animoj en malserena aŭtuna tago, meze de la kampo, super kiu malalte pendis nebula vasto, staris tiel proksime. Ili silentis. Kaj dum silento du animoj kompreniĝis.

Ŝi malpezete klinis la kapon sur mian bruston kaj al mi unuan kison donacis.

Kisis min tiam ankaŭ la unua neĝero.

Tio estis delonge.

Tamen tiuj malgrandaj neĝeroj, kiuj silente flugas, kiel malgrandaj blankaj papilioj, renaskas en mia animo tiun belan memoron. Miaj lipoj brulas de la unua kiso. . .

Kie ŝi hodiaŭ estas, mi ne scias.

La rigora vivo disigis nin.

Mi vagas sola kun animo de malĝojo plenigita. Sub miaj paŝoj susuras la flavaj folioj. Ĉirkaŭ mi ŝvebas la memoro pri du malgajaj okuloj, kiujn mi iam kisis. . .

Mi etendas mapojn kaj tra larmoj ŝin vokas. . .

Sur la manplatojn neĝeroj falas kaj facile ili fandiĝas.

K. Najdenov

Turmento

Vivis iam vilaĝano. Lia vivo estis tre malbona kaj li opiniis, ke neniu vivas kiel li. Foje vizitis lin saĝa maljunulo kaj li komencis interkonsiliĝi kun li pri sia malfacila vivo. Post ĉio, la maljunulo sciigis al li, ke ĉiu homo devas travivi dum sia surtera vivo unu turmenton kaj ĉiuj turmentoj troviĝas sub la tero en kaverno.

— Kaj ĉu oni povas vidi ilin? demandis la vilaĝano.

La maljunulo diris al li veni dum la nokto antaŭ Kristnasko ĉe li kaj li kondukos lin en la kavernon. . . Tuj kiam la difinita nokto venis, la vilaĝano iris ĉe la maljunulo. Tiu, laŭ la promeso, lin kondukis en la kavernon. Tie la vilaĝano vidis grandajn kaj malgrandajn sakojn plenigitajn per tero.

— Kio estas tio? demandis li.

— Ja, tio estas nome la homaj turmentoj, respondis la saĝulo.

— Mi, diris al si mem la vilaĝano, provu kiom pezas la fremdaj turmentoj. Kaj li komencis provi — levias unu sakon, alian, sed ĉiuj aŭ estis tro pezaj, aŭ neoportunaj por levado. Estis ankaŭ pli malgrandaj, sed ili ŝajnis al li pli pezaj ol la ceteraj. Fine li trovis unu levelan sakon.

— He, ekkriis li, tiu ĉi turmento estas por mi. Mi portus ĝin la tutan vivon, ne sentante ĝian pezon! . . .

La maljunulo alrigardis la sakon kaj diris:

— Aŭdu, vilaĝano, ja nome tiu ĉi turmento estas la via!

Alrigardis ankaŭ la vilaĝano kaj vidis, ke la elektita sako vere estas tiu ĉi, kiu estas difinita por lia vivo. Kaj de post tiam li ĉesis plendi.

El bulgara: *N. M. Kocov*

И този брой изпращаме на всички миналогодишни абонати, вървайки, че сега поне тѣ ще благоволят да си платят абонамента, който е нищоженъ — 20 лв. годишно.

Ония съидейници, които не желаятъ да получават списанието, нека го върнатъ „обратно редакцията“. Съ това тѣ ще изпълнят единъ човѣшки дългъ, а намъ ще спестятъ излишни разности.

Ил, Силвестриевъ

о. з. полковникъ

Възможенъ ли е и ще бжде ли въведенъ официално международниятъ езикъ есперанто?

(По поводъ статията „Възможенъ ли е всемирненъ езикъ“ отъ г. Г. Константиновъ въ в. „Нови дни“ брой 277 отъ т. г.)

Още съ озаглавяването на статията си „Възможенъ ли е всемирненъ езикъ“? г. Константиновъ, който по поводъ на нашия XXII. есперантски конгресъ въ Варна, е поискалъ да го обезцени, излизайки отъ съвършено несъвмѣстима съ нашата идеология и задача предсилка за невъзможността на всемирненъ езикъ. Така поставяйки заглавието на статията си, г. Константиновъ, априори, иска да накара читателя да помисли, че есперанто е тоже всемирненъ, универсаленъ езикъ, и че следователно, дейността на есперантиститѣ, разпространяващи една утопия, е сама по себе си ефемерна. Госп. Константиновъ, прочее, смѣсва понятието „всемирненъ“ съ „международненъ“, спомагателенъ езикъ, какъвто безспорно е есперанто. Ако г. Константиновъ познаваше сжщността на въпроса, по който му е хрумнало да пише, да критикува, той трѣбваше да си постави като заглавие на своята статия следния напр. надсловъ: „Необходимъ ли е помощенъ международненъ езикъ, възможенъ ли е той и ще бжде ли въведенъ официално?“.

Още въ началото на статията си—*ex abrupto*— г. Константиновъ твърди, че езикътъ на „руския“ лѣкаръ Заменхофъ, т. е. помощниятъ международненъ езикъ есперанто, билъ критикуванъ и отричанъ отъ много сериозни филолози и философи. Това не е доказателство, както не бѣ доказателство, че нѣкои на времето си писаха дълбокомислени трактати, за да отрекатъ въртенето на земята и нейната кълбообразна форма; или — цѣлъ сонмъ отъ други, които доказваха невъзможността и вредата отъ въвеждането на желѣзнитѣ пжтища. Г. Константиновъ нито сочи имената на тия сериозни философи и филолози, които отричатъ спомагателния международненъ езикъ есперанто, нито пъкъ прави намекъ, че сжществуватъ цѣла плеада учени, които

мислятъ обратното за идеята за международненъ езикъ.

Азъ нѣма да цитирамъ тукъ какъ сж се изказвали въобщо върху проблемата за единъ международненъ езикъ много голѣми мирови свѣтила, като: Амперъ, Волтеръ, Волней. Дидро, Монтескьо, Лайбницъ, Декартъ, Коменски и др. въ миналитѣ вѣкове и какъ сж се изказали и други философи, филолози и писатели въ най-нови дни, отъ Максъ Мюллеръ, Хенри Филипсъ и Левъ Толстой насамъ, които сами сж работили, или най-малко сж добросъвѣстно проучвали въпроса за международненъ езикъ.

Критиката на г. Константиновъ, който говорейки за есперанто, критикува всемирния езикъ, е много повърхностна, предвзата, априорна, стремейки се да казва, безъ да доказва. Такава критика е сигурно недобросъвѣстна, тенденциозна. Той просто пристѣпва къмъ поставяне най-абсурдни, неоснователни твърдения, които приписва на спомагателния международненъ езикъ есперанто, който напротивъ, отговаря на всички условия за единъ международненъ езикъ: неутралностъ, голѣма леснота, международностъ въ элементитѣ, гъвкавостъ, възможностъ за безкрайно съвършенство, звучностъ, еволюция и пр., и който едва следъ единъ кратъкъ 50-годишенъ жизнеспособенъ животъ, доказа фактически своя *raison d'être* и се налага отъ день на день въ всички области на международния животъ, безъ всѣкакви декрети и почти безъ всѣкаква материална подкрепа отъ правителствени и официални срѣди.

Но, интересното е, че следъ като още въ началото г. Константиновъ счита есперанто като единъ отреченъ отъ много сериозни филолози и философи езикъ, парадоксално на това твърдение, малко по-долу, той прави диаметрално противоположна констатация: „И въпрѣки всич-

ко, есперанто добива все по-голямо приложение. Той вече е солидно средство за идейно общуване на интеллигентни хора от всички страни — за да го оръче във всеки ред по-долу, или да го квалифицира като „всемирень“.

— Върно е, че есперанто никога не ще може да замъни нито единъ отъ живитъ езици, че той не ще стане оръдие на творческата човъшка мисъл . . .

Отговарямъ веднага. Целта на мощния международенъ езикъ есперанто не е да замъни съществуващитъ живи езици. Целта на международния езикъ есперанто е да упрости процедурата на международнитъ отношения, чрезъ едно колкото просто, толкова и гениално творческо, жизнеспособно средство. Есперанто има претенцията да служи както пощата, телеграфътъ, телефонътъ, желъзницитъ, параходитъ, радиото и много други още отъ международно значение полезни изобретения.

Невърно е твърдението, че езикътъ е билъ дейностъ индивидуална и расова и отъ това да вадимъ заключение за невъзможността да се създаде изкуственъ езикъ за международни сношения.

Да се твърдятъ такива иелепости, че „човъшкото значение на езика е въ неговата ирационалностъ“, като се счита, че само въ естествения езикъ може да има движение, но не и въ изкуствено създадения, е, наистина, прекалено предвзето и предрасждъчо. То е да боготворишъ като фетишъ случайно създаденото съ всичкитъ негови нелогичности и да откажешъ на човъшкия гений да привежда сложнитъ, забъркани, ирационални системи къмъ една логична, стройна, рационална система, съ която много по-лесно, по-богато може да се изрази творческата мисълъ.

„Да искашъ отъ хората, — казва по-нататъкъ г. Константиновъ, да говорятъ единъ езикъ — значи да искашъ унищожението на човъка, да желаетъ неговото механизирание, абсолютния му идеенъ застои, смъртта на неговитъ устреми. Не зная дали би имало нъщо по грозно за човъчеството отъ единъ наложенъ общъ езикъ безъ нюанси безъ чара, който му дава отдълната личностъ, който лъха отъ сърдцето и душата на индивида . . .“

Никой сторонникъ на международния

помощенъ езикъ не иска да унищожи кой да е националенъ езикъ. Напраздно се плаши предъ призрака на тая възможность г. Константиновъ. — Напротивъ, мощниятъ международенъ езикъ цели да направи развитието на националнитъ езици независимо и свободно и да предотврати несилията на единъ националенъ езикъ върху езика на по-малобройни народи, да не позволи тѣхното поглъщане и унищожение. Есперанто тъкмо иде да неутрализира това неоправдано съперничество на националнитъ езици на великитъ народи, като английския, френския, нѣмския или италианския, да подпомогне правото на съществуване и на славянскитъ и други нации. Наредъ съ това, нашиятъ стремежъ е да направимъ есперанто втори следъ матерния помощенъ, неутраленъ, международенъ езикъ, който да доведе хората до взаимно разбирателство и да упрости до безкрайность тѣхнитъ международни сношения.

Каква опасностъ, какво насилие, каквъ атентатъ, напимъръ, би било, върху националнитъ езици, ако вмѣсто царещата какафония и вавилония въ международнитъ конгреси и конференции, гдето въ сжщностъ си съперничатъ английски, френски, нѣмски и италиански езици, гдето се унижава езика на славянскитъ и други народи, какво непоправимо зло би било, ако на тия конгреси би се възприело едно неутрално, просто, но гениално макаръ и изкуствено създадено мощно оръдие на човъшката мисълъ — международния спомагателенъ езикъ есперанто?

Голословно е сжщо твърдението на г. Константиновъ „Че речемъ ли да преценяваме есперанто или кой и да е другъ изкуственъ езикъ отъ гледището на науката за човъшкия говоръ, сравнимъ ли го съ най-незначителенъ народностенъ езикъ — той ще изпъкне веднага предъ насъ съ цѣлото си безсилие, ще се разсипе, по-скоро и отъ най-слабата пѣсъчна постройка“.

Да се говори така, значи да не познавашъ ни най-малко сжщността на въпроса за международния езикъ, свойствата на изкуствено създаденитъ езици и качества на есперанто, както и неговото приложение въ сравнително краткия му 50-годишенъ триумфаленъ маршъ.

Следъ малко г. Константиновъ преми-
нава на противоположна октава. Той при-
знава самъ, че тѣ (есперантистѣ) не про-
тивопоставятъ есперанто на никой живъ
говоръ—за тѣхъ той (есперанто) е само
едно сръдство за общуване . . . „За по-
следнитѣ важи преди всичко самочув-
ството, че знаятъ единъ езикъ създаденъ
за сближение на хората. Тѣ съзнателно
искать да забравятъ фактитѣ, които по-
сочва историческото развитие. Усилията
имъ сж насочени къмъ създаване едно
сръдство, което, макаръ и отречено отъ
всички закони, движещи индивидуалния и
социаленъ животъ, да догонва поне до-
нѣкжде целитѣ на живитѣ езици“. — Ще
отговоря съ три думи: предрасждаци, за-
блуждения, голословия!

. . . И като признава, че „Отдѣлнитѣ
култури сжщо може да имъ благодарятъ“
добавя, че „нѣкои наши писатели сж пре-
ведени на чужди езици (и като че на
подбивъ) въ това число и на китайски
само благодарение на есперанто“ заклю-
чава по предположение: „Отъ произведе-
нията, които се превеждатъ по този на-
чинъ, остава сигурно, само скелетътъ, об-
щиятъ идеенъ изводъ“. Очарованията на
родния езикъ, загатванията и отсѣнкитѣ,
които въ поезията сж всичко—пропадатъ
въ преводъ на живи езици, за тѣхъ не
би могло да сжществува досѣщане“.

Накрай г. Константиновъ дълбокоми-
слено заключава; „Хората, които искать
чрезъ езика да обогатятъ душата си, да
проникнатъ въ чужди свѣтове—не учать
есперанто (като него б. н.), а нѣкой живъ
езикъ, на който сж писали мждреци, ху-
дожници. Есперанто не може да стане
такъвъ.“

Би помислилъ човѣкъ, че щомъ като
нѣкой ученъ или простосмъртенъ по една
погрѣшка изучи есперанто, то автомати-
чески следва споредъ него, че ще се от-
неме възможността на желаещия да учи
чуждъ езикъ, на който сж писали мждре-
ци и художници. Тъкмо обратното. Еспе-
ранто, ако щете импулсира, създава ин-
тересъ къмъ езицитѣ и културата на
другитѣ народи. Той е даже единъ уводъ
интеграленъ къмъ езиковедението. Еспе-
ранто нѣма за целъ да отклони ония,
които искать да изучать латински или
гръцки и непосредствено да изучать про-

изведенията на древността и се насле-
дятъ отъ тѣхния чаръ въ оргиналъ. Еспе-
ранто сжщо нѣма за целъ да отклони и
ония, които искать да изучать въ орги-
налъ по-новитѣ национални произведения.

Но всички ония хора, които се вдъл-
бочаватъ въ науката на езикознанието,
или които, за да изучать известна лите-
ратура, по необходимостъ изучаватъ единъ
или повече езици, предварително, не сж
грамадно мнозинство, а единъ ограниченъ
по число елитъ, който има материални
сръдства и време.

Но иматъ ли сръдства и време оста-
нали стотици милиони хора? И нужно
ли е въобще тѣмъ да изучватъ като уче-
нитѣ, за удоволствието на г. Константи-
новъ предварително езицитѣ на всички
други народи.

Ние — есперантистѣ твърдимъ, че
рано или късно въ унисонъ съ бързитѣ
и модерни съобщителни сръдства ще се
наложи, не съ декрети, може би, не отъ
горе, а естествено—отдолу, отъ широки-
тѣ народни маси — повсемѣстното изуча-
ване отъ уки и неуки, отъ богати и бед-
ни на помощния международенъ езикъ
есперанто.

И нека увѣримъ и успокоимъ г. Кон-
стантиновъ, че тоя изкуствено създаденъ
отъ „полския“ дръ Лазаръ Людвигъ За-
менхофъ помощенъ международенъ езикъ
есперанто, нѣма да се разпадне, както
той мисли, защото на него се твори и
ще се творять много оргинални произ-
ведения, и следователно, е несъстоятелно
и крайното му заключение: „Илюзорността
на всѣки опитъ за въвеждане постояненъ
изкуственъ всемирненъ езикъ“.

Илюзорното е това, че г. Константи-
новъ и на края блуждае въ сферата на
утопията за всемирненъ езикъ, която идея
като сѣнка винаги следва неговитѣ сжж-
дения, безъ да може да се абстрахира
отъ нея и схване идеята за междунаро-
денъ помощенъ езикъ.

И въпрѣки „илюзорността“ на нашата
дейностъ, ние сме увѣрени, че утрешни-
ятъ день е на есперанто . . . Керванътъ
си върви. Ние не си правимъ илюзия,
защото сме увѣрени, че нищо не може
да спре победния му маршъ.

Bezono de krestomatio

En matena krepusko avo Spertulo forlasis la urbon kun siaj du gastantaj nepoj, vigle marŝante al la montaro.

— Strange, kara avo, diris Rapidĉjo, kial vi ŝarĝis vin per tiu peza tornistro! Vidu nin, la junajn turistojn, ni portas nur unu ŝultran saketon. La avo englutis tiun rimarkon.

— Sed kia estas tiu muro en la mezo de la montaro, demandis Vantĉjo.

— Roka sojlo, klarigis la maljunulo.

— Ho, tiam ni montros al vi, kiom lerte ni suprengrimpos ĝin.

— Tion ni vidos, aldonis la avo.

Kiam la trio alvenis la menciitan sojlon, la avo diris:

— Nun unu iru dekstren kaj la alia maldekstren por serĉi konvenan lokon grimpeblan. Kiu unua trovos tian, venu diri al mi ĉi-tie.

Vane ili serĉis, tiom abruptaj estis la rokoj! Ilia grimpa lerteco tute ne sufiĉis. Malesperigitaj ili revenis sciigi tion al sia avo. Sed ili ne trovis lin. Sur lia loko pendis ŝnurego. Kiam ili levis la kapojn por vidi, kie ĝi estas fiksita, ili vidis sur la altaĵo sian avon. Li estis ĝin alkroĉinta per unu hoko, ŝetante ĝin supren. Per tiu ŝnurego ili ankaŭ facile supreniris. Tiam la avo volvis la utilan grimpilon, metis ĝin en la tornistran kaj ili agrable daŭrigis sian vojon.

Revenante, kiam ili atingis la sojlon, ili denove uzis la ŝnuregon por malsupreniri. Proksimiĝante al la urbo Rapidĉjo iom honte konfesis: „Sen via ŝnurego kara avo, ni ne povus ĝui hodiaŭ la belecon de la montaro“. Kaj Vantĉjo rakontis, ke ilia lerteco tute ne estis sufica kontraŭ la rokoj kaj konkludis: „Estas bone, saĝa avo, ke vi portis la grandan sakon kun ĝia valora enhavo“.

* * *

Kiam oni pasas la unuan esperantan lernolibron kaj deziras alpaŝi niajn gazetojn, revuojn aŭ ĝenerale la esperantan literaturon, oni kvazaŭ ekstaras antaŭ la roksojlo de la montaro. Maloftaj estas grimpujoj, kiuj povas supreniri ĝin. La plejmulto bezonas turistan ŝnuregon — krestomation. Sen ĝi oni plej ofte restas nur komencinto iama. Kontraŭe, per la krestomatio, suprenirante la sojlon, oni alpaŝas altaĵojn pli oblikvajn, sed senfinajn, tra kiuj la marŝado liveras konstantan ĝuon.

La plej bona krestomatio, kiun mi konas, estas „Fundamenta krestomatio“ de nia Majstro. Ĝi komencas per gramatika ekzercaro, transiras per facila anekdotaro al belaj rakontetoj kaj noveloj, trapasas la historion de esperanto, montras elektitan poezion, prozon, sciencan ktp. Se iu novulo ĝin komencas, li finas ĝin antaŭinta, konvinkiĝinta kaj ekflaminta samideano. Tiun ĉi verkon mi rekomendus ne nur al novaj esperantistoj, sed al ĉiu samideano, kiu ankoraŭ ne havis okazon ĝui ĝin. Bedaŭrinde, pro valutaj malhelpaĵoj ni ne plu povas liveri al ni la valoran krestomation. Tamen ni jam disponas kun taŭga anstataŭigilo. Tio estas la legolibro de s-ro Gaŝevski. La korekto de nia Ada donas la garantion pri ĝia korekteco. Malgraŭ tio, kiel homa verko, ĝi ne estas perfekta, tamen por havi la duan plibonigitan eldonon, ni devus elĉerpi la unuan. Mi esperas, ke ĝi bonege servos al la novuloj por ilia individua antaŭeniĝo, por la gvidantoj de superaj kursoj kaj eĉ por la amatoroj de libra saĝeco, ĉar ĝi abundas per belegaj anekdotoj kaj rakontetoj.

Kneĵa

Agro

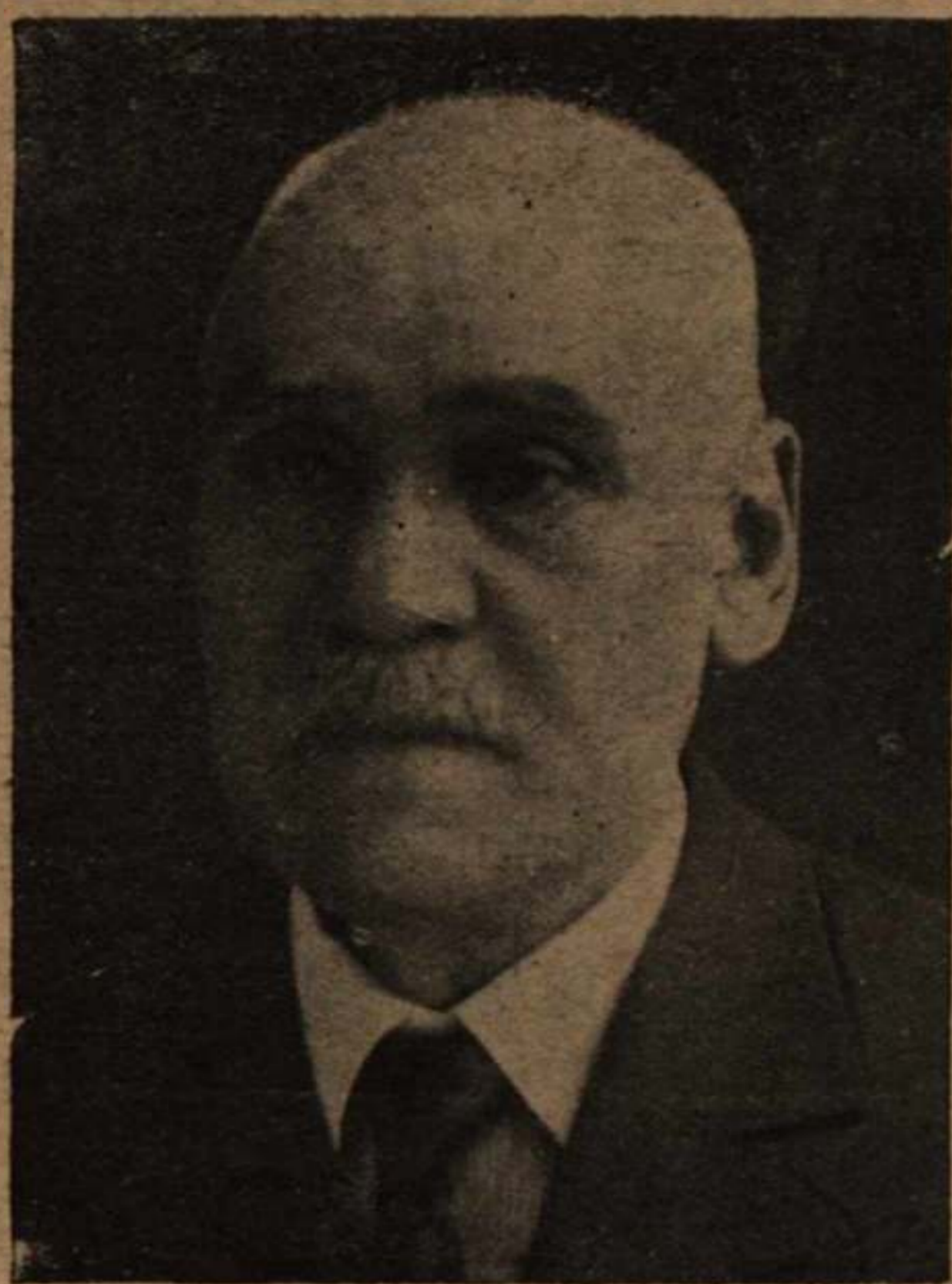
Radio. 21. januaro: 17.25—17.35 MET, Mor. Ostrava. Otakar Gagula: Ĉeĥoslovaka popola arto.

22. januaro: 22.15—23.15 MET, Brno, Praha I. Mor. Ostrava. Oskar Nedbal: Pola sango. Opereto. Tragukis kaj por radio aranĝis Jiri V. Samla. Ludos kaj kantos anoj de Trakt, orkestro kaj ĥoro de Radiojournal. Kapelestro Bretislav Bakala.

28. januaro: 17.25—18.35 MET, Mor. Ostrava. Karel Kapek: Evoluigo de libropresado en Ĉeĥoslovakio.

Дългъ на всеки есперантистъ е презъ зелената седмица да запише поне по двама нови абонати и привлече нови хора въ сѣюза.

KIEL MI ESTIĜIS ESPERANTISTO



Mi estiĝis esperantisto en 1895. Tiam mi loĝis en vilaĝo Batak kiel oficisto. Mi estis tiam doganejestro, kaj mia amiko Ivan Debeljanov — ĉefo de poŝtoŝtanco. Ĉiutage ni renkontiĝis kaj interparoladis pri diversaj demandoj. Unu tagon li alportis al mi esperantan lernolibron, kompilita kaj eldonita de sinjoroj Hristo Popov kaj Georgi Oreškov. Debeljanov diris al mi: — Prenu tiun ĉi lernolibron, kiu kostas nur 1.60 levojn! Mi demandis: — Kia estas tiu lernolibro? Kaj li respondis: — Tiu ĉi lernolibro estas por la nova artefarita lingvo Esperanto. Mi diris tamen, ke mi ne havas deziron perdi tempon por lernado de tiaj utopiaĵoj. — Ne, tio ne estas utopio, tio estas unu plej nova artefarita kaj facila lingvo — respondis li. Mi denove diris: — Mi konas unu artefaritan lingvon, nomita Volapük, sed ĝi ne estas facila, ankaŭ tiu ĉi estas tia.

Debeljanov komencis konvinki kaj argumenti, ke Esperanto estas la plej facila lingvo kaj ke ĝiaj vortoj estas el

la radikoj de latina kaj aliaj lingvoj, al kiuj estas almetitaj prefiksoj kaj sufiksoj. La pruvoj de mia amiko influis min konvinke, kaj mi aĉetis la lernolibron. De tiu lernolibro mi komencis lerni Esperanton kaj post du semajnoj mi skribis al ĝia aŭtoro malfermitan leteron. La neforgesebla aŭtoro d-ro L. L. Zamenhof respondis al mi per poŝtkarto kun bondeziroj kaj salutoj. Post kiam mi ricevis la leteron de d-ro Zamenhof, mi ekkredis, ke mi povas paroli kaj skribi en Esperanto. De tiu momento en mi naskiĝis penso por disvastigo de Esperanto kaj kiam mi havis eblecon, mi propagandis tiun internacian lingvon. Post kiam mi venis en Sofion kaj estis sofiano, mi renkontis kelkajn amikojn de Esperanto, kaj kune ni aranĝis la unuan esperantistan kunvenon. En tiu kunveno — aŭgusto 1902. — oni elektis la unuan estraron de la ĵus fondita esperanto-societo: prezidanto — Nikola Kovaĉev, vicprezidanto — Ilarion Rajĉev, sekretario — Petro Jordanov k. a. Tiun unuan esperantistan societon ni nomis „Aŭroro“. Inter la anoj de la societo plej bone parolis kaj skribis s-ro Petro Jordanov, kiu digne subtenis la esperantan movadon. En 1903. mi forveturis Burgas-on, kie mia laboro ne permesis al mi labori pli energie por Esperanto. De tiam ĝis nun, tamen mi ne ĉesis observadi la disvolviĝon kaj la disvastiĝon de la internacia lingvo Esperanto.

Dum mia ofico kiel doganisto en Sofia, Burgas, Lom, Vidin, Plovdiv kaj aliloke mi havis eblecon renkontadi ne malmultajn esperantistojn kaj interŝanĝi kun ili per Esperanto pensojn pri diversaj demandoj.

Ilarion Rajĉev

Nepre legu!

El la tuta mondo, el oriento kaj okcidento, el sudo kaj nordo mi deziras ricevi taŭgan materialon por la gazetaro. Mallongaj artikoloj estas preferataj. Interŝanĝe mi sendas bonan materialon por la gazetaro en via lando.

Mi certe respondas, se adreso legebla! Skribu tuj al s-ano Walter Poppeck, gvidanto de l'Gazetservo de GEA, en Wüstegiersdorf — Schlesien, Germanujo.

P. Jordanov
prezidanto de B. E. A.

Miaj impresoj de la XXII. kongreso de la bulg. esp-istoj

(Daŭrigo)

La 21-an de julio. La solena malfermo de la XXII. kongreso de bulgaraj esperatistoj okazis en tiu ĉi dato. Tiu ĉi ĉambro estas nova koketa konstruaĵo en la centro de l'urbo, komforte meblita.

Mi trapasis ĝian sojlon kaj modeste eniris ĝin.

Interne ĝi estas plena je publiko. La flagoj de Esperantujo pendas ĉirkaŭ la balkono. Unu granda standardo kun kvinpinta stelo, enkadrigita sur silka ŝtofo signas la kvaliton de la ĉeestanta publiko. Milita orkestro. Esperantistoj kun steloj sur la butonruoj. En la salono regas silento. Antaŭpreparo al io solena. Mi atendas la alvenon de l'regiona direktoro, salutonta la kongreson en la nomo de la bulgara registaro. Jen li venis.

Post la ordinaraj samideanaj salutoj li sidiĝis kaj la tuta salono atendis la malfermon. Mi aperis je la katedro. Fortegaj aplaŭdoj renkontis la aperon de la prezidanto ĉe la tribuno. Mi estis iom kortuŝita de la atento kaj de la momento. . . Kun trankvila kaj certa voĉo mi komencis legi mian paroladon, kiun vi trovos en alia loko de la revuo. La publiko aŭskultis atentem rezignita per la kredo, ke mi parolos tre longe. Feliĉe, mia parolado ne estis tre longa. Post 20 minutoj mi salutis la kongreson en la nomo de la centra komitato kaj malfermis ĝin. Je mia ekkrio: „Vivu la bulgara reĝo, popolo kaj Esperanto!“ en la salono la entuziasmo atingis la kulminacion, nun fortega „hura“, resonis kaj la milita orkestro komencis ludi la himnon de Esperanto, la himnon de la reĝo kaj „Ŝumi Marica“-n — la nacia himno de Bulgario. Do, la kongreso estas malfermita. Laŭ la propono de s-ro E. Oktomvrijski la delegitoj elektis kongresan estraron: prezidanto — s-ro Silvestriev, vicprezidantoj — St. Radev kaj H. Bâčvarov, sekretario — Dimov. Tuj la estraro okupis sian lokon kaj dankis la kongreson pro la elekto. Unua havis la parolon la regiona direktoro s-ro Boris Kazanliev. En bela esperanta stilo li salutis la kon-

greson en nomo de la bulgara registaro. En unu longa kaj argumentita parolado li priskribis la celojn de Esperanto kaj de la bulgaraj esperantistoj, kiuj, estante bonaj patriotoj, samtempe laboras por la kunfratiĝo de l'popoloj, por la bono kaj progreso de l'homaro, por ĝia ekonomia kaj scienca prospero. Lia parolado estis renkontita kaj sendita per frenezaj aplaŭdoj.

Poste venas la salutoj de l'urbestro, de la komerca ĉambro kaj de ĉiuj kulturaj kaj ekonomiaj societoj en Varna. Longa paroladoj, kies aŭtoroj diris tre belajn vortojn pri Esperanto, pri ĝiaj adeptoj kaj pri ĝiaj pioniroj en nia lando. Bondezirojn al la esperantistoj kaj ilia kaŭzo. Al ĉiuj paroladoj la prezidanto de la kongreso s-ro Silvestriev lerte kaj pacience respondadis aparte per sufiĉe longaj respondoj. Lia energio estis neelĉerpebla kaj la vortaro enciklopedia.

Post la ceremonia parto venas fotografado antaŭ la komerca ĉambro, forveturo per motoraj barkoj al restoracio somera „Galata“ ktp.

Ĉirkaŭ 40 personoj ni estis sur la mara bordo. Ni enbarkiĝis en du motorboatojn kaj direktiĝis al „Galata“, ĉirkaŭaĵo de Varna, kie estas restoracio kun glacia biero, freŝaj fiŝoj kaj ordinara kuirejo. Post dudek minutoj ni alvenis kaj sidiĝis apud ses longaj tabloj.

Dum unu horo ni tagmanĝas, trinkas, kantas kaj ŝvitas. La suno estas varmega. La maro — trankvila. La mevoj flugas kaj sonigas specifan krion.

Post la tagmanĝo ni tuj enbarkiĝas kaj venas al la bordo ĉe la haveno. Laŭ la programo ni devas ankoraŭ viziti la monaĥejon „S-ta Konstantino“, kies bieno estas mastrumata de la komunumo Varna kaj servas por somerlodgejo de la banlokaj gastoj.

La distanco estas sufiĉe granda. Tial ni prenas aŭtomobilon kaj post duonhoro ni jam estas en granda parko meze de verdaĵo, arbaro, vinbergardenoj de la reĝo kaj privataj vinberejoj. Feliĉe en tiu ĉi

loko ni trovas bongustan kaj malvarman akvon. Ni trinkas ĝin avide. Tie ĉi ni restas dum ĉirkaŭ horo kaj duono. La kompanio disiĝas kaj perdiĝas en la parko kaj en la monaĥejo. Ni vizitis la malgrandan preĝejon de la sanktulo. Tiu ĉi preĝejo estas precipe kapelo malgranda kaj malriĉe ornamita. Ni bruligis vaskandelon kaj eliris por doni eblon al la ĉeno da vizitantoj eniri la kapelon. La sola signo de la monaĥejo estas nur tiu ĉi sanktejo. Apud ĝi estas novaj konstruaĵoj por loĝejoj de gastoj kaj ofici-stoj. Ĉiuj loĝejoj estas okupitaj.

Tiun ĉi tagon mi konatiĝis kun s-ro Nikolaj Avramov, juna homo, bankoficisto, kiu de tiu momento dediĉis sian liberan tempon al mi, kaj montris al mi ĉiujn vidindaĵojn de Varna. Pro lia komplezo mi eldiras al li publikan dankon tie ĉi.

Kun s-ro N. Avramov ni revenis la urbon kaj vespermanĝis. Je la 20-a horo li akompanis nin ĝis la hotelo, kie disiĝis ĝis la sekvanta tago.

La 22-an de julio.

Tiu ĉi dato estas tago de laboro por la delegitoj. La kongreso laboris en unu ĉambro de la komerca akademio. Oni akceptis kaj aprobis la raporton de la sekretario de C. K. s-ro Oktomvrijski pri la agado dum la jaro, oni akceptis la budĝeton por la venonta jaro kaj elektis novajn membrojn de c. komitato. Poste oni aŭskultis diversajn opiniojn de la delegitoj kaj fine tiun ĉi tagon fermis la kongreson.

La venonta, 23-a kongreso, okazos en Tirnovo laŭ la decido de la kongreso.

Ĝis revido, karaj gesamideanoj, la venontan jaron en Tirnovo.

LIDIJA ŜIŜMANOVA



La 3. novembro n. j., laŭ la iniciativo de speciala virina komitato, kultura Sofio festis la 50-jaran kulturan kaj ĵurnalistan agadon de la 70-jara samideanino

Lidija Ŝiŝmanova, naskiĝinta je 17. oktobro 1865. j. en Kiev — Ukraino.

S-ino Lidija Ŝiŝmanova estas konata ĵurnalistino, literaturmuzika kritikistino, kiu partoprenas tre aktive en la virina movado. Ŝi estas filino de la mortinta prof. Miĥ. Dragomanov, edzino de la mortinta prof. Iv. D. Ŝiŝmanov, konata al ĉiuj samideanoj, esp. pioniro. Ŝi estas ankaŭ patrino de nia ambasadoro en Ateno Dim. Ŝiŝmanov.

La bulgara esperantistaro sincere gratulas la faman jubileantaron — nia samideanino — kaj deziras al ŝi longan vivon kaj sanon.

Съобщение отъ центр. комитетъ

Централниятъ комитетъ въ заседанието си отъ 25. декември съ протоколъ № 5 реши да се даде изключителното право на Есперантското д-во „Solidaresco“ въ Русе да организира екскурзия за 28-я международенъ есп. конгресъ въ Виена. Въ екскурзията ще могатъ да участвуватъ само членове на съюза. Интересуващитъ се ще могатъ да получатъ подробни сведения отъ председателя на горното д-во: *Ив. Котовъ*, чиновникъ Бълг. нар.банка — Русе.



ул. Априловъ, 5 — София IV

Джобни
пропагандични
календарчета
„ЕСПЕРАНТО“
ЦЕНА 2 ЛЕВА
За поръчки отъ
0 екз.
и нагоре
по 1 левъ.

Издателство
„ФАРЪ“

БЪЛГАРСКИ ЕСПЕРАНТСКИ СЪЮЗЪ

ЦЕНТРАЛЕНЪ КОМИТЕТЪ

№ 120

23. декемврий 1936. год.

С О Ф И Я

О К Р Ж Ж Н О

До есперантскитѣ дружества и отдѣлнитѣ организиранни есперантисти при съюза.

СЪИДЕЙНИЦИ, СТРЕСНЕТЕ СЕ! . . .

I. Този е повикътъ, който днесъ централниятъ комитетъ ви отправя.

Следъ като централниятъ комитетъ употѣрби всички усилия, за да подтикне есперантиститѣ къмъ по-интензивенъ животъ, следъ като той ви изпрати окржжно и апелира въ първия брой на „Bulgara esperantisto“ за съдействие и подкрепа и следъ като този нашъ апелъ остана само гласъ въ пустиня, ние отново биемъ тревога и чрезъ настоящето искаме да ви обърнемъ най-сериозното внимание, че така не може да се работи!

Ето, изминаха се вече петъ месеца отъ новата съюзна година, а дружествата не сж се още обадили, съ изключение на нѣколко само.

До сега сж издадени само 40 членски карти! Въ България само толкова ли съзнателни есперантисти има?!

II. „Bulgara esperantisto“ се изпраща на 1000 съидейници. Забележете добре! Отъ тѣхъ само 160 души сж си платили абонамента. Останалитѣ 840 души нито дори благоволиха да върнатъ броя. Нима тѣ не могатъ да отдѣлятъ по 20 лева?

Знайте, съидейници, че съюзътъ нѣма други източници и разчита на васъ. Нека всѣки се проникне отъ съзнанието, че „Bulgara esperantisto“ е единственото есперантско списание въ България, което е и нашъ органъ, и следователно, трѣбва ди го подкрепимъ.

Нека се добре разбере, че не може само съ безвъзмездния трудъ на нѣколко идеалисти, които жертвуватъ ценно време, да се работи и издава списание безъ срѣдства!

III. Тазгодишниятъ конгресъ констатира, че дружествата се много рѣдко сношаватъ съ централния комитетъ. Нищо не се е промѣнило. Споредъ нашата преценка дейността на дружествата презъ настоящата съюзна година е слаба. Дружествата, съ малки изключения, не съобщаватъ нищо за своя животъ. Ентусиазмътъ е твърде много пониженъ, когато, напротивъ, има всички предпоставки, щото той презъ тази година да бжде значително повишенъ.

Нуженъ е по единъ само преданъ къмъ дѣлото съидейникъ въ всѣко дружество, за да се даде подтикъ къмъ по-активенъ дружественъ животъ.

IV. За да се усили дейността на дружествата и се вербуватъ нови сили за есперантското движение, централниятъ комитетъ реши да организира и презъ тази година повсемѣстна зелена агитационна седмица, отъ 27.I—2.II. 1936. г. До тогава нека всѣко дружество обмисли и я подготви.

Презъ зелената седмица всѣки есперантистъ трѣбва не само той самиятъ да се отчете и плати абонамента си, но да привлѣче нови хора въ движението и запише най-малко поне двама нови абонати.

Съюзнитѣ дружества трѣбва да използватъ всичко, за да проведатъ най-успѣшно зелената седмица: да съобщятъ за това въ мѣстната преса; да публикуватъ статии и съобщения за есперанто; да уредятъ публични сказки, изложби, забави, вечеринки и пр. като не забравятъ да събератъ суми и за есп. домъ.

V. Съобщаваме ви за знание, че съюзътъ е направилъ официални постѣпки предъ министерския съветъ на миналия кабинетъ, щото българското правителство да покани XXX-я международенъ юбилеенъ конгресъ презъ 1938. година да се състои въ София.

Министерскиятъ съветъ разгледа повдигнатия отъ насъ въпросъ и благодарение настояването на нашия съидейникъ бившия министъръ Н. Йотовъ, който е из-

тъкналъ предъ колегитѣ си ползата — морална и материална, която държавата ни ще има, прие до принципъ това предложение. Оставаше да се реши въпросътъ за финансовата помощъ, отъ 150000 лева, която съюзътъ поиска отъ държавата за организирането на конгреса. Министерскиятъ съветъ е отложилъ окончателното разрешаване на този въпросъ за друго заседание, докогато да се проучи въпросътъ отъ финансовия министъръ и се докладва въ едно отъ близкитѣ заседания на съвета.

За голѣмо съжаление, правителството се смѣни и центр. комитетъ ще поднови постъпкитѣ си чрезъ посещения при новитѣ министри.

VI. Сега ви съобщаваме радостната новина, че софийскитѣ есперантисти, благодарение завещанието на починалата съидейничка *Смарагда С. Ножарова*, се сдобиха съ собственъ домъ. Този домъ е нашата гордостъ!

Отъ вчера 22. декеврий се развѣва зеленото знаме на надеждата на една отъ многолюднитѣ улици — Алабинъ № 50 — сърдцето на столицата, до новопостроената сдебна палата. Купенъ е апартаментъ отъ 3 стаи и вестибюль за 104000 лв. Завещани сж 100.000 лв., отъ които държавата удържа 16000 лева. Софийското дружество пое единъ дългъ отъ около 20,000 лева.

Централниятъ комитетъ реши, за да се изплати тоя дългъ да пусне подписка за волни помощи между есперантиститѣ въ цѣла България.

Съйденици, този домъ не е само на софийскитѣ есперантисти. Въ него ще се помѣщава съюзната канцелария. Той е домъ на всички есперантисти въ България. Затова, вземете при сърдце това благородно дѣло. Въжделената мечта за свой собственъ домъ е вече фактъ.

Свикайте събрания, дайте най голѣма гласностъ на настоящето ни и пуснете подписка. Проявете на дѣло своята есперантска солидарностъ! Да вземемъ за примѣръ благородното дѣло и пожертвувателността на нашата съидейничка Ножарова, а така сжщо и проявената щедростъ отъ софийскитѣ есперантисти, които при откриването на дома още на първия денъ записаха по-вече отъ 8000 лева.

Сумитѣ превеждайте чрезъ пощенската ни чекова смѣтка № 1133. Съобщавайте винаги съ писмо за имената на дарителитѣ, за да се впишатъ въ златната книга на дома.

VII. На събранията, които ще свикате по този случай, не забравяйте да съберете и членски вносъ, а така сжщо и абонамента.

Отбѣгвайте да превеждате сумитѣ чрезъ пощенски записи, защото преводътъ е по-скъпъ.

При превеждане суми отъ д-вата за членски вносъ, последнитѣ да попълватъ изпратенитѣ имъ специални за тази цель формуляри. Ако такива нѣмате, поискайте отъ съюза да ви се изпратятъ.

Вземете си бележка отъ новия адресъ на съюза: *Български есперантски съюзъ, ул. Алабинъ, 50 — София.*

Като ви честитимъ новата 1936. година, пожелаваме, щото тя да ни донесе нови успѣхи за есперанто!

Председателъ: (п) *П. Йордановъ*

Секретаръ: (п) *Б. Октомврийски*

DEZIRAS KORESPONDI

S-ro Mihael Trombkowski, Skladowa № 23, Lodz, Polujo.

Fraŭlo Menahem Farfatty, str. Dav Dimitrijevič, 8. Skoplje, Jugoslavujo.

S-ro E. R. Martini, studento, 1306 S. Carle ave, Urbana, Illinois. U. S. Ameriko.

S-ro Wim van Heugten. Red. de Morgen. Helmond, Nederlando.

S-ro Hugo Gerisch, Del UEA Picton — Ontario, Kanado.

„Internacia pedagogia servo“
Moskvo 5. Poŝkesto 152. U. S. S. R.
deziras koresbondi pri apliko de kino, foto, diapozitivoj kaj radio en altlernejoj.
La respondo estas garantita kaj rekompenkata per eldonaĵoj de U. S. S. R.

Donacitaj sumoj por nia esperanto-
domo

	levoј
1. Stefan Gaŝev — Sofia	1000
2. Petr Jordanov "	1000
3. Simeon Hesapčiev "	100
4. Ivan Sarafov "	100
5. Evlogi B. Zahariev "	100
6. Najden R. Vasilev "	100
7. Ljuben Marikin "	100
8. Georgi Oreškov "	100
9. N. Nojarov "	100
10. Georgi Gaševski "	100
11. Atanas D. Atanasov "	200
12. Donka Abačieva "	50
13. Martin Martinov "	50
14. Ivan Kotov Ruse	500
15. Kiril P. Georgiev Sofia	600
16. Belčo T. Oktomvrijski "	200
17. Kolju R. Kolev "	50
18. Ivan Draganov "	50
19. Dojčo Kolev "	100
20. Koce Georgiev "	300
21. Veselina Doseva "	100
22. Mihail D. Georgiev "	50
23. Jak M. Behar Pazarik	100
24. Kostadin Limonov Burgas	100
25. Todor Mirčev Sofia	100
26. Vasil Cerovski "	50
27. D-ro Zahari Zahariev "	200
28. Stefan Kiračiev "	100
29. Nikolina Popova "	50
30. Blagoj Marinov "	50
31. Milčo Georgiev "	200
32. Marin Hristov "	1200
33. Stefan D. Jončev "	100
34. Nikola M. Todorov "	50
35. Boris Simeonov "	50
36. Nadja Petrovič "	50
37. Rajna Dandulova "	50
38. Ivan Iliev "	100
39. Georgi Jordanov "	100
40. Simeon Bârdarov "	100
41. Vangel Aleksov "	20
42. Boris Veličkov "	200
43. Nikola K. Milev "	150
44. Georgi B. Zahariev "	10
45. Minko Conkovski "	25
46. D. M. Conkovska "	25
47. Nisim Aftalion "	20
48. Ivan Dobrev "	200
49. Emil I. Stratev "	50
50. Petr Mitkov "	50
51. Ilarion Rajčev "	100
52. Kiril Drajev "	50

Entute ĝis 31. XII. 1935. — 8700

Есперантски новини

— Въ Прага е образуванъ международенъ есперантски музей, който представлява голѣмъ интересъ. Музеятъ има за целъ да покаже развоя и разпространението на есперанто, както и да подтикне посетителитѣ къмъ изучаването му. Посещението въ музея е бесплатно.

— Деветиятъ конгресъ на Международния вегетариански сѣюзъ, който се състоя презъ августъ въ града Daugaard — Дания, възприе есперанто като единственъ преводенъ езикъ.

— Бразилската т. п. администрация по случай VIII. международенъ мостренъ панаиръ въ Рио-де Жанейро е издала художествени възпоменателни пощенски марки на португалски и есперанто

Желаещитѣ могатъ да получатъ такива, като приложатъ 2 respondkuponoj и се отнесатъ до: Brazila ligo esperantista, av. Marechal Floriano, 212 Rio-de-Janeiro — Brazilo.

— Южно-Манджурската желѣзопѣтна компания е издала красивъ проспектъ на есперанто: Gvidfolio por voĝantoj en Manĉukio. Желаещитѣ могатъ да го получатъ бесплатно отъ: Sud-Manĉuria fervoja Ko. (S. M. R.) Dairen, Sud-Manĉurio.

— Австрийската пощ. администрация е издала пощ. карти съ 50 различни изгледи отъ Австрия съ текстъ на нѣмски и есперанто.

— Общинскиятъ сѣветъ въ града Bischheim (Bas-Rhin) — Франция е наименовалъ една отъ градскитѣ улици съ името „Rue de l'Esperanto“.

— Управлението на Лионския международенъ панаиръ е издало 23 различни красиви проспекти за Лионъ съ текстъ на есперанто.

„Litova stelo“

ORGANO DE LITOVA ESPERANTO-ASOCIO
№ 5 — 1935

Съ много интересно съдържание.

Доставете си го срещу

5 ЛЕВА

отъ БѢЛГ. есп. сѣюзъ.

„Frateco“

MONATA GAZETO POR FRATECA VIVO
ABONPAGO: por Bulgarujo — 10 lv.

„ eksterlando — 1 sv. fr.

aŭ 4 internacij respondkuponoj.

Adreso: Atanas Nikolov

Sevlievo — Bulgarujo

NIA VIVO

— **Drenovo.** Nia s-ano inĝeniero Iv. Nikolov vigle agadas. Malfermiĝis kurso kun 30 personoj en la Ŝtata fervoja laborejo, gvidata de li.

— **Oreĥovo.** Societo „L. L. Zamenhof“ aranĝis esp. ekspozicion, kiu bone sukcesis kaj esp. kurson.

— **Pazarĝik.** Je la 29. novembro okazis jarkunveno de s-to „Radio“. Post la raporto de la ĝisnuna komitato, oni elektis novan: prez. Jurdan Lupov, vicprez. Georgi N. Spasov, sekr. Janko G. Janev, kas. Todor G. Ĉurenski, bibl. Dimitr Ivanov. Kontr. komitatanoj: Vladimir Ŝkendev, Vasil Lazarov kaj Todor T. Deĉev.

La societo komencas per granda entuziasmo kaj novaj membroj kaj fortoj.

— **Ruse.** Societo „Solidareco“ elektis novan komitaton: prez. Iv. Kotov, vicpr. Dim. Diolen, sekr. Sava Altimirski, kas. Dim. Naĉev, bibl. D. Krâĉmarova. Kontr. komitatanoj: Fiŝer, Miĥajlov kaj Gagov.

— La sama societo okaze de la Zamenhofa naskiĝtago aranĝis je 14 decembro amuzvesperon en la salono de eksa Konstanta komisiono. Antaŭ plenplena salono parolis bulgarlingve la honora prezidanto de la s-to s-ano St. Radev pri la celoj de la esperantismo. Esperante parolis la prez. de la s-to Iv. Kotov, kiu salutis la ĉeestantajn gesamideanojn. Kantis f-ino Gizova, post kio — danĉamuza parto ĝis la 3. horo matene.

— Societo „Espero“ aranĝis kurson gvidata de s-ano Iv. Josifov. Vizitas 15 personoj.

— **Sofia.** Nia sekretario B. Oktomvrijski vizitis s-aninon Lidija Ŝiŝmanova kaj en la nomo de BEA gratulis ŝin okaze de ŝia jubileo.

— Junula abst. societo „Ustrem“ malfermis 3-monatan esp. kurson en legejo Ĥr. Botev, gvidata de s-ano Kr. Dojĉev.

— La 22-an de decembro 1935. jaro okazis la inaŭguro de la esperanto-domo en Sofio.

Realiĝas bela revo ne nur de la sofiaj, sed de ĉiuj bulgaraj esperantistoj: havi propran neston, esti en sia hejmo.

La efektiviĝo de tiu ĉi bona afero

estas ŝuldata al la granda oferemo de la mortinta samideano Smaragda Noĵarova, eks-sekretariino de la Sofia esperantista societo, kiu lasis [herede la necesan sumon por aĉeti la esperanto-domon.

Inaŭgurante la domon, la esperantistoj honoras ankaŭ la memoron de tiu ĉi multemeritinta samideano, kies busto ornamas la novan ejon.

Nia nova domo ankaŭ estis ornamita per kelkaj dekoj da flagoj diversnaciaj, inter kiuj — grandaj esperanta kaj bulgara. Sur la muro pendas la portreto de nia kara mortintino S. Noĵarova kaj tiu de nia majstro Zamenhof.

Ĉeestis proksimume 100 gesamideanoj, inter kiuj multaj malnovaj: G. Oreŝkov, G. Atanasov k. a. La solenon honoris per sia ĉeesto geparencoj de Noĵarova.

La soleno malfermiĝis per „La Espero“ aŭskultata stare. La prezidanto de BEA s-ano P. Jordanov en konciza parolado priskribis la vivon de la donacintino kaj akcentis la signifon kaj la altan valoron de la donaco, precipe en la nuna momento. La esperantistoj havas jam centron konstantan kaj fortikan, al kiu povos sin turni la gesamideanoj enlandaj kaj eksterlandaj. Ĉiuj ĉeestantantoj honoris la memoron de la kara donacintino.

Poste parolis la prezidanto de la Sofia esperantista s-to St. Ganĉev, kiu esprimis nian dankon al la spirito de la donacintino. Gratulis la s-ano Iv. Kotov en la nomo de Esp. s-to „Solidareco“ en Ruse. Oni legis la ricevitajn gratulajn telegramojn de la esp. s-toj en Ruse, Oreĥovo, Pazarĝik, Varna, Ŝumen kaj de samideanoj: St. Radev, d-ro Kadiev, St. Stojanov, K. Nikolov k. a. Deklamis s-anoj Kiraĝiev, Hesapĉiev kaj Martinov. Specifan impreson faris la unua. Oni aŭdigis sur gramofondisko la paroladon de Zamenhof ĉe la unua unuversala kongreso de esperanto en Boulogne-sur-Mer kun deklamo de Preĵo sub la verda standardo“. Post la solenaĵo oni faris foton ĉe la enirejo de la konstruaĵo. Ĉiuj disiris gajaj kaj kontentaj de la realigo de nia revo.

— De merkredo 25. decembro la societo komencis siajn regulajn semajnajn kunvenojn. Krom merkrede ĉiuvespere ĉirkaŭ 7-a horo la ejo estas malfermita. En la esperantista hejmo la gesamideanoj trovas ĉiujn esperantajn gazetojn, revuojn kaj ĵurnalojn, kiujn ricevas BEA kaj la redakcio de „Bulg. esperantisto“.

— Je la 29. decembro okazis ĝenerala jarkunveno de la Sofia esp. societo. Post la raporto oni elektis novan komitatton: prez. St. Ganĉev, vicpr. St. Kiragiev, sekr. Sim. Hesapĉiev, kas. Nadja Petroviĉ, bibl. Ljub. Marikin kaj kons. Nik. Milev. Kontr. komitatanoj: P. Ĉoĉev, St. Jonĉev kaj Iv. Sarafov.

— La sofiaj samideanoj renkontis la

novjaron en la nova esp.-domo tre gaje

— **Ŝumen.** Societo „Vekiĝo“ vigle agadas dank'al sia senlaca prezidanto Il. Silvestriev — konata al la tuta bulgara esperantistaro — malnova esp. pioniro kaj laboranto por efektiviĝo de nia sankta ideo.

Malfermiĝis kurso en la domo de la afabla vicprezidanto d-ro Topuzov kun 12 personoj kaj gvidata de s-ano Silvestriev.

— **Trojan.** Ekde novembro j. k. funkcias kurso por komencantoj, gvidata de s-ano Nikola Vasilev, instruisto. Partoprenas 15 personoj. Tendenco al plimultiĝo.

Есперантска книжница

Изпратете сумата въ пощ. или гербови марки, за да получите веднага книгитѣ.

Пъленъ учебникъ по Есперанто съ граматика, упражнения, читанка и 2 речника (еспер.-бълг. и бълг.-еспер.) отъ д-ръ Хитровъ	15
Mia amiko сборникъ четива	8
Международ. стенограф. система „Аоро“, безъ надебелявания, изучаема въ 2 часа, пъленъ учебникъ	6
✓ Tolstoj: Dio por ĉiuj	5
✓ Kuprin: Laŭroj	3
✓ J. London: Ĥinago, rakonto	10
✓ Ĝarŝin: Signalo, rakonto	8
✓ Hitrov: Guto post gutoj, versaĵoj	12
✓ E. Privat: Vivo de Zamenhof	100
✓ Ĉif Toŝio: Japanaj rakontoj	22
✓ Stamatov: Nuntempaj rakontoj	38
✓ Brüggemann: Legolibreto	12
„ Historio de Esperanto	12
✓ Argus: Pro kio, intern. krim. romano	40
✓ Steiner: Legolibreto	8
✓ Turgenev: Elektitaj noveloj	38
✓ Salom-Alehem: Hebreaj rakontoj	38
✓ Pfeil: Germanaj popolkantoj	8
✓ Stolle: Konsiloj pri higieno	12
✓ Aleks. Blok: Dek du	12
✓ Heine: Poemoj	15
✓ Devjatin: Esperantaj satiroj	8
5 есперантски пощ. карти	6
Адресъ: Ст. М. Хитровъ — Търново	

La flava malsano forfalĉis la vivon de s-ano Dimitr Gjurov, ekskasisto de la esp. s-to en Pazarĝik. Li ĵus finis 6-an klason kaj dum tri jaroj laboris por la prospero de nia ideo. Al liaj parencoj la redakcio esprimas siajn kondolencojn.

SAMIDEANOJ

Aperis en „La juna vivo“
 simpla teatraĵo por ne fakuloj —
 „La novaj vestoj de la reĝo“
 laŭ de Zamenhof tradukita fabelo
 de Andersen.
 Ĝi taŭgas por festvesperoj.
 Oni ricevos ĝin kontraŭ 10 levoj
 de Bulg. esperantista asocio.

Свѣтътъ въ зарлтѣ на зелената звезда

отъ ГЕОРГИ Н. САПУНДЖИЕВЪ

Книгата е одобрена отъ Министерството на нар. просвѣщение съ окр. № 1270 отъ 23. XI. 1934. год.

ЦЕНА 10 ЛЕВА

Доставя се отъ автора.

Адресъ: Градската библиотека — Варна

Esperanto-presejo „KULTURO“ — Sofia